

**Vyučovací předmět**

Zdroje očekávaných výstupů

**Přírodověda**

Vzdělávací obory

Člověk a jeho svět

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

***značeny tučnou kurzívou***

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

3. ročník	4. ročník	5. ročník
Lidé kolem nás		
<i>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rodinná výchova; projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</i>		<i>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</i>
<i>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i>		<i>rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a oddůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu řešení</i>
<i>odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</i>		
		<i>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</i>
		<i>orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</i>

**Vyučovací předmět**

Zdroje očekávaných výstupů

**Přírodověda**

Vzdělávací obory

Člověk a jeho svět

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

***značeny tučnou kurzívou***

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

3. ročník	4. ročník	5. ročník
		<i>poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</i>
<b>Rozmanitost přírody</b>		
<i>pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i>	chápe rozdělení času a střídání ročních období; vybaví si základní poznatky o Zemi	<i>vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</i>
<i>roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků</i>	rozliší a zařadí přírodniny podle znaků	
<i>uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i>	roztřídí organismy podle výskytu, pojmenuje základní projevy života organismů	<i>porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech</i>
	vybere organismy podle známých skupin a podle klíče	<i>prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</i>
<i>provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek</i>	provádí a naplánuje jednoduché pokusy u skupin známých látek	<i>založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</i>
<i>určuje společné a rozdílné vlastnosti u skupiny známých látek a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</i>	posoudí společné a rozdílné vlastnosti u skupin známých látek a změří a zapíše základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	

**Vyučovací předmět**

Zdroje očekávaných výstupů

**Přírodověda**

Vzdělávací obory

Člověk a jeho svět

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

***značeny tučnou kurzívou***

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

3. ročník	4. ročník	5. ročník
	pozoruje propojenost prvků živé a neživé přírody; rozezná některé činnosti člověka působící na přírodu	<b><i>objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</i></b>
	rozezná základní společenstva v přírodě	<b><i>zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</i></b>
	pojmenuje některé kladné a záporné činnosti člověka v přírodě, vyjmenuje některé zdraví škodlivé aktivity člověka v přírodě	<b><i>zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</i></b>
		<b><i>stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</i></b>
<b>Člověk a jeho zdraví</b>		

**Vyučovací předmět**

Zdroje očekávaných výstupů

**Přírodověda**

Vzdělávací obory

Člověk a jeho svět

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

***značeny tučnou kurzívou***

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

3. ročník	4. ročník	5. ročník
<b><i>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle</i></b>		<b><i>využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života; seznamuje se se sexuální výchovou</i></b>
<b><i>projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i></b>		<b><i>účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</i></b>
<b><i>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i></b>		<b><i>vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</i></b>
<b><i>dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i></b>		<b><i>uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</i></b>
		<b><i>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</i></b>

**Vyučovací předmět**

Zdroje očekávaných výstupů

**Přírodověda**

Vzdělávací obory

Člověk a jeho svět

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

***značeny tučnou kurzívou***

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

3. ročník	4. ročník	5. ročník
		<b><i>předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</i></b>
<b><i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jinéovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i></b>		
<b><i>uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu</i></b>		
<b><i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i></b>		
		<b><i>uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</i></b>
		<b><i>rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</i></b>
		<b><i>rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</i></b>

## Školní vzdělávací program

Základní škola Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše  
344

## Vyučovací předmět

Zdroje očekávaných výstupů

## Přírodověda

Vzdělávací obory

## čtvrtý ročník

Člověk a jeho svět

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

**značeny tučnou kurzívou**

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy		učivo	mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Lidé kolem nás			
Rozmanitost přírody			
chápe rozdělení času a střídání ročních období; vybaví si základní poznatky o Zemi	střídání ročních období a střídání dne a noci, pohyby Země, podnebí a počasí	EV	
rozliší a zařadí přírodniny podle znaků	živá a neživá příroda, odlišování podle znaků, vyvozování závěrů a pozorování		
roztrídí organismy podle výskytu, pojmenuje základní projevy života organismů	živočiškové a rostliny v přírodě, jejich rozmanitost, příroda ve všech ročních obdobích, životní podmínky a přizpůsobování se změnám prostředí, závislost výskytu, výživa rostlin a živočichů, pozorování života jednotlivých organismů a jejich rozlišování	EV	
vybere organismy podle známých skupin a podle klíče	druhy a odrůdy, práce s klíčem		
provádí a naplňuje jednoduché pokusy u skupin známých látek	rozpustnost látek		
posoudí společné a rozdílné vlastnosti u skupin známých látek a změří a zapíše základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	praktické měření hmotnosti, objemu, času a teploty + měřidla	Matematika	
pozoruje propojenost prvků živé a neživé přírody; rozezná některé činnosti člověka působící na přírodu	rozmanitost života ve vybraných přírodních celcích, vzájemná závislost organismů a neživé přírody v přírodních společenstvech, vliv člověka na přírodní společenstva, význam přírodních celků pro člověka	EV	
rozezná základní společenstva v přírodě	sledování přírodních celků a společenstev a jejich poznávání		
pojmenuje některé kladné a záporné činnosti člověka v přírodě, vyjmenuje některé zdravé škodlivé aktivity člověka v přírodě	vliv člověka na přírodní společenstva	EV	
Člověk a jeho zdraví			



## Školní vzdělávací program

Základní škola Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše  
344

## Vyučovací předmět

Zdroje očekávaných výstupů

## Přírodověda

Vzdělávací obory

## pátý ročník

Člověk a jeho svět

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

**značeny tučnou kurzívou**

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy	učivo	mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<b>Lidé kolem nás</b>		
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání, náhradní rodinná péče, komunikace v rodině i mezi lidmi, kamarádství, láska, manželství, rodičovství, hádky, rozvod	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a oddůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu řešení	konflikty v mezilidských vztazích, modelové situace zaměřené na nácvik dovedností kultivované komunikace, soužití v kolektivu třídy	OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům, práva a povinnosti, dětská práva, principy demokracie, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot	OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy
orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	Matematika
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	vliv člověka na prostředí, ochrana přírody a prostředí, přírodní zdroje a jejich využívání ve vztahu k ochraně přírody, třídění odpadu	EV
<b>Rozmanitost přírody</b>		
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	střídání ročních období a střídání dne a noci, pohyby a postavení Země, globus, Slunce a jeho planety, Slunce jako zdroj světla a tepla, základní podmínky života, základní oblasti Země, podnebí a počasí	EV



## Vyučovací předmět

Zdroje očekávaných výstupů

## Přírodověda

Vzdělávací obory

## pátý ročník

Člověk a jeho svět

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

**značeny tučnou kurzívou**

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy	učivo	mezipředmětové vztahy a průřezová témata
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech	pozorování a poznávání života jednotlivých organismů a jejich rozlišování	
prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	práce s klíči a atlasy, třídění organismů	
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	vzlínavost půdy, pozorování srsti savců, vyvození závěrů z pozorování	
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	rozmanitost života ve vybraných přírodních celcích, vzájemná závislost organismů a neživé přírody v přírodních společenstvech, vliv člověka na přírodní společenstva, význam přírodních celků pro člověka	EV
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	sledování přírodních celků a společenstev a jejich poznávání, přecházení nepříznivých podmínek na příkladech, poznávání rostlin kulturních, jednoletých, dvouletých, vytrvalých, jedovatých, užitkových, léčivých, živočichové v přírodě - regionální možnosti	
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	kladný a záporný vliv člověka na přírodu, zásahy člověka do ekosystémů	EV
stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	EV
<b>Člověk a jeho zdraví</b>		
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života; seznamuje se se sexuální výchovou	lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	denní režim žáka, masmédiá, videotechnika a PC v denním režimu (zdravotní rizika)	

## Vyučovací předmět

Zdroje očekávaných výstupů

## Přírodověda

Vzdělávací obory

## pátý ročník

Člověk a jeho svět

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

**značeny tučnou kurzívou**

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy	učivo	mezipředmětové vztahy a průřezová témata
vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky),	
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena; návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	bezpečné chování a odpovědné chování, vytypování nebezpečných míst a situací, krizové situace: šikanování, kontakt s deviantní osobou, modelové situace zaměřené na nácvik způsobů chování v různých krizových situacích; přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku; mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	modelové situace zaměřené na nácvik způsobu chování při styku s dealerem, odmítnutí drogy	
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	

**Školní vzdělávací program****Základní škola Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše  
344****Vyučovací předmět**

Zdroje očekávaných výstupů

**Přírodověda**

Vzdělávací obory

**pátý ročník**

Člověk a jeho svět

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

***značeny tučnou kurzívou***

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

**očekávané a školní výstupy****učivo****mezipředmětové vztahy a průřezová témata**

rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

vznik života a narození dítěte, péče o novorozence a kojence v rodině, lidský věk

rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

návuk přivolání lékařské pomoci, ošetřování běžných poranění a úrazů, základy obvazové techniky, přivolání pomoci, tísňové linky







